

**Επιμορφωτική Ημερίδα για τη Διδασκαλία των Ελληνικών (Φεβρουάριος - Απρίλιος 2016),
για Διευθυντές/Διευθύντριες (Δίκτυα Σχολείων ΕΔΕ):
Ενσωμάτωση Δεικτών στη Γλωσσική Διδασκαλία**

Πλαίσιο Σχεδιασμού και Οργάνωσης Διδασκαλίας

Ενότητα που αφορά στη διδασκαλία (βάσει του σχολικού γλωσσικού εγχειριδίου): « Ήτανε μια φορά... »
(«Τα απίθανα μολύβια» , Γ΄ τεύχος, σελ. 8)

Τάξη: Γ΄ Δημοτικό Σχολείο: Ε΄ Δημοτικό Σχολείο Πάφου

Ημερομηνία: 17 Μαρτίου 2016

Δίκτυο Σχολείων ΕΔΕ: Δημήτρη Μικελλίδη και Χρίστου Παπαδόπουλου

Για τον σχεδιασμό και την οργάνωση της διδασκαλίας συνεργάστηκαν οι:

Χρύσω Νεοφύτου (Εκπαιδευτικός) και Ξένια Ξενοφώντος (Σύμβουλος Ελληνικών).

Εποπτεία: Δημήτρης Μικελλίδης (ΕΔΕ) - Χρίστος Παπαδόπουλος (ΕΔΕ)

1. Συνοπτική παρουσίαση ανάπτυξης της διδασκαλίας

1.1 Τι έχει προηγηθεί της διδασκαλίας:

Τα παιδιά, μέσα στο πλαίσιο της ανάπτυξης της φιλιαναγνωσίας ξεκίνησαν να διαβάζουν λογοτεχνικά βιβλία κάθε μέρα 8 λεπτά πριν από το μάθημα. Συνέπεια αυτής της ενασχόλησης ήταν να αυξηθεί το ενδιαφέρον για να μελετήσουν κείμενα τα οποία έχουν ως κεντρικό άξονα τα φανταστικά ταξίδια και τις περιπέτειες. Με αυτή την αφορμή ακολούθησε η μελέτη της 11^{ης} ενότητας του βιβλίου με τίτλο «Ήτανε μια φορά ...». Στόχος της ενότητας ήταν να ασχοληθούν τα παιδιά με κείμενα που είχαν σαν θέμα την αφήγηση φανταστικών και πραγματικών ιστοριών σχετικών με τα ταξίδια και στο τέλος να δημιουργήσουν ένα δικό τους παραμύθι με διαφορετικές εκδόσεις τέλους. Παρουσιάζοντας τα κείμενα που υπάρχουν στην ενότητα αυτή στα παιδιά, αποφάσισαν να ξεκινήσουμε με το κείμενο **«Μια αληθινή ιστορία»**. Στο κείμενο αυτό επεξεργαστήκαμε το κειμενικό του είδος, τις γλωσσικές του δομές και το περιεχόμενό του (φανταστικό). Ακολούθησε η επεξεργασία του κειμένου **«Στο νησί του Αιόλου»**, ένα ακόμη αφηγηματικό κείμενο. Στη συνέχεια επεξεργαστήκαμε το πληροφοριακό κείμενο **Disneyland** το οποίο περιγράφει τη διαμονή στο πάρκο της Ντίσνεϋλαντ και των φανταστικών ηρώων της. Η επεξεργασία εστιάζεται κυρίως στα χαρακτηριστικά των πληροφοριακών κειμένων.

1.2. Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας που αφορούν στη διδασκαλία:

Κατανόηση Γραπτού Λόγου	
Δείκτη/ες Επιτυχίας Τα παιδιά:	Δείκτη/ες Επάρκειας Τα παιδιά:
1.1. Διακρίνουν βασικές και υποστηρικτικές πληροφορίες που δηλώνονται ρητά ή και υπόρρητα στο κείμενο	1.1.1. Λέξεις, φράσεις, προτάσεις που δηλώνουν ρητά ή και υπόρρητα βασικές πληροφορίες
2.4.2.1. Κατανοούν τη λειτουργία γλωσσικών στοιχείων στη χρονική και αιτιακή αλληλουχία σε αφηγήσεις 2.4.2.3. Αναγνωρίζουν συμβάσεις που αφορούν στη δομή αφηγήσεων	2.4.2.1.1. Ρήματα δράσης, ρήματα έκφρασης που αφορούν τους ήρωες, Χρόνοι ρήματος (ενεστώτας, αόριστος, παρατατικός), κυριολεξία- μεταφορά 2.4.2.3.1. Μορφοποίηση κειμένων με χρονική και αιτιακή ακολουθία (δράση, αντίδραση ηρώων, αίτιο-αποτέλεσμα) – τοποθέτηση (σκηνικό), πρόβλημα- κορύφωση- επίλυση προβλήματος, δείκτες διάδρασης (διάλογος)
3.2. Αρχίζουν να κρίνουν τον τρόπο προσέγγισης ενός θέματος σε ένα ή διαφορετικά κείμενα σε σχέση με πιθανούς αναγνώστες	3.2.1 Ομοιότητες και διαφορές στοιχείων περιεχομένου (στην παρουσίαση θεμάτων, χαρακτήρων, σκηνικών σε διαφορετικά κείμενα)
Παραγωγή Γραπτού Λόγου	
Δείκτες Επιτυχίας Τα παιδιά:	Δείκτες Επάρκειας Τα παιδιά:
2.3.2.3. Αξιοποιούν συμβάσεις που αφορούν στη δομή κειμένου, για να αφηγηθούν γεγονότα με χρονική και αιτιακή ακολουθία (2.3.2.3.1. Μορφοποίηση και βασική παραγραφοποίηση κειμένων, με χρονική και αιτιακή ακολουθία (δράση , αντίδραση ηρώων, αίτιο - αποτέλεσμα) –τοποθέτηση (σκηνικό), πρόβλημα κορύφωση- επίλυση προβλήματος – δείκτες συνοχής (χρονικές φράσεις)
3.1. Αξιολογούν την αποτελεσματικότητα κειμένου, με βάση το θεματικό πλαίσιο και διαφορετικές παραμέτρους του επικοινωνιακού πλαισίου	3.1.1 Πραγμάτωση κειμένου: γλωσσικά στοιχεία, δείκτες συνοχής, κειμενικές συμβάσεις.

1.3. Τι προγραμματίζεται να γίνει στο πλαίσιο της συγκεκριμένης διδασκαλίας:

1. Το ογδοντάλεπτο αρχίζει με μια οκτάλεπτη ανάγνωση λογοτεχνικών βιβλίων στα πλαίσια του προγράμματος ελεύθερης εθελοντικής ανάγνωσης. Ακολούθως γίνεται μια πολύ σύντομη συζήτηση μεταξύ δασκάλας – μαθητών για γενικά θέματα.

Διδακτικά
Εργαλεία
Κατανόησης
Γραπτών
Κειμένων -
προβλέψεις με
βάση
προεπισκόπηση
σημειωτικών
τρόπων- «Γενική
προσοχή»
(εστίαση) στην
«κύρια ιδέα» /
στα «ουσιώδη»
(ως αποτέλεσμα
της «πρώτης»
ανάγνωσης)

2. Στη συνέχεια, ζητείται από τα παιδιά μία πρόβλεψη για το **περιεχόμενο, το χώρο, το χρόνο και τους ήρωες του κειμένου** που θα διδαχθεί με βάση την εικόνα και τον τίτλο του. Οι προβλέψεις των παιδιών σχολιάζονται και αποτελούν αντικείμενο συζήτησης. Η δασκάλα διαβάζει μεγαλόφωνα το κείμενο. Ακολουθεί αναστοχασμός και **γίνεται σύγκριση και επαλήθευση ή όχι των προβλέψεων** τους με το τι λέει ακριβώς το κείμενο (δείκτες επάρκειας 1.1.1 και 1.1.2).

3. Ακολουθούν ερωτήσεις για την πρόσληψη του **γενικού νοήματος** του κειμένου.

- Πώς αρχίζει η ιστορία;
 - Ποιες ιστορίες έλεγε ο παππούς στον εγγονό;
 - Τι έγινε μόλις ο εγγονός μεγάλωσε;
 - Γιατί τον έστειλε η μητέρα του να γίνει ραφτόπουλο;
 - Πώς ήταν η ζωή στην Κων/λη;
 - Τι περίμενε να συναντήσει το ραφτόπουλο στην Κων/λή;
 - Τι έγινε τελικά;
- (Δείκτες επάρκειας 1.1.1 και 1.1.3)

4. Γίνεται εστίαση στη **δομή του κειμένου** και αναφέρεται το **είδος** του. Τα παιδιά γίνονται ντετέκτιβ κειμένων και εντοπίζουν το είδος του κειμένου που είναι **αφηγηματικό**. Έπειτα τα παιδιά **χωρίζουν σε παραγράφους** το κείμενο, για να εντοπίσουν τα δομικά στοιχεία ενός αφηγηματικού κειμένου. **Αντιστοιχίζουν** την κάθε παράγραφο με την **αρχή, τη μέση και το τέλος** της ιστορίας και τα τοποθετούν στη **γραμμή της αφήγησης** (Δείκτης επάρκειας 2.4.2.3).

5. Ακολουθεί ο **εντοπισμός των ρημάτων** έτσι ώστε να αντιληφθούν τα παιδιά ότι τα ρήματα είναι **βασικό στοιχείο της αφήγησης** (λειτουργική γραμματική). Γίνεται καταγραφή των ρημάτων της 3^{ης} παραγράφου στον πίνακα και αναγνώριση του χρόνου στον οποίο βρίσκονται. Τα ρήματα βρίσκονται στον **αόριστο** και στον **παρατατικό** και καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι συνήθως οι αφηγήσεις είναι γραμμένες σε παρελθοντικούς χρόνους (Δείκτες επάρκειας 2.4.2.1, 2.4.2.3 και 2.5.1).

6. Ζητείται από τα παιδιά να αντικαταστήσουν τον χρόνο των ρημάτων που είχαν εντοπίσει προηγουμένως με διαφορετικό χρόνο και να αναφέρουν σε ποιον άλλο χρόνο θα μπορούσαν να είναι γραμμένα τα ρήματα. Αναμένεται να εντοπίσουν τη χρήση ενεστώτα ως την εναλλακτική λύση. Γίνεται αλλαγή των ρημάτων στον **ενεστώτα** και καταγραφή τους στον πίνακα με συζήτηση σχετικά με τις καταλήξεις τους (ορθογραφία). Ξαναδιαβάζουν τώρα την 3^η παράγραφο και αντιλαμβάνονται ότι ο ενεστώτας δίνει ζωντάνια και παραστατικότητα στο κείμενο. Αναφέρεται από τη δασκάλα ότι ο ενεστώτας αυτός λέγεται ιστορικός ενεστώτας. (Δείκτης επάρκειας 2.5.1)

Χρονική γραμμή
της
(λογοτεχνικής)
Αφήγησης -
«Story Line»

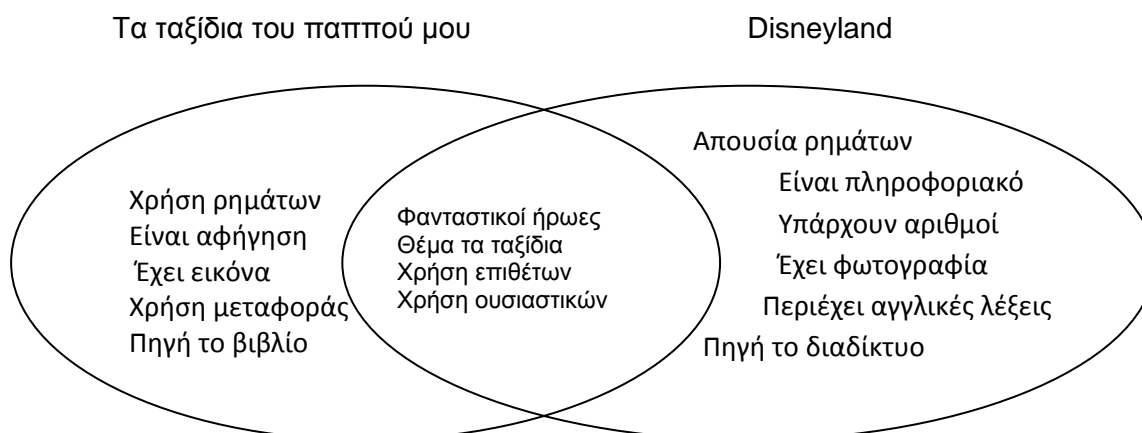
Ανακάλυψη /
Διερεύνηση της
«γλώσσας ή της
γραμματικής
του κειμένου»
(=λειτουργική
γραμματική)

Μετασχηματι-
σμός των
γραμματικών
-γλωσσικών
δομών του
κειμένου

7. Στη συνέχεια τα παιδιά καλούνται να γίνουν σκηνοθέτες και να σκηνοθετήσουν την πρώτη πρόταση της 3^{ης} παραγράφου. Αναμένεται να προβληματιστούν στο ρήμα θαμπώθηκα. Μέσα από συζήτηση καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι η φράση είναι μεταφορική. Εντοπίζουν τις **μεταφορικές φράσεις** του κειμένου και τις αντικαθιστούν με άλλες φράσεις. Καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι οι μεταφορικές φράσεις δίνουν το **λογοτεχνικό ύφος στην αφήγηση**. Ακολουθεί εμπειρωτική άσκηση στο διαδραστικό πίνακα σχετικά με τη μεταφορά και την κυριολεξία (Δείκτης επάρκειας 2.5.1)

Εργαλεία κριτικής διερεύνησης και ανάλυσης κειμένων, με έμφαση στην ποικιλία, στη διαλογικότητα και στην πολυφωνία των κειμένων

8. Τοποθετείται το κείμενο στη γραμμή της ενότητας και γίνεται μία σύντομη σύνδεσή του με το πληροφοριακό κείμενο **Disneyland**. Γίνεται **αντιπαραβολή** των κειμένων με βάση το **περιεχόμενο, τη δομή και τη γλώσσα** με κύρια εστίαση στη χρήση ρημάτων και μεταφορικών εκφράσεων. Η δραστηριότητα θα γίνει προφορικά. Όμως εναλλακτικά θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν τα βέννεια διαγράμματα (Δείκτης επάρκειας 3.2.1).

9. Για καλλιέργεια του γραπτού λόγου ζητείται από τα παιδιά να φανταστούν τι συνέβη όταν ο εγγονός συνάντησε έναν από τους αγαπημένους τους ήρωες των παραμυθιών. Κατά τη συγγραφή θα πρέπει να δοθεί σημασία στην ύπαρξη πλοκής, στη χρήση ενεστώτα ή παρελθοντικών χρόνων, στη χρήση χρονικών συνδέσμων και μεταφορών. Όσα παιδιά θέλουν διαβάζουν την εργασία τους μεγαλόφωνα και επιχειρείται διόρθωσή της από την ολότητα της τάξης (Δείκτες επάρκειας 2.3.2.3, 3.1.1). Οι εργασίες αυτές θα αποτελέσουν μέρος του διαδραστικού παραμυθιού που θα φτιάξουν τα παιδιά, το οποίο θα έχει ως αφετηρία την ιστορία του βιβλίου και ως τέλος την εκδοχή του κάθε παιδιού, έτσι ώστε ο αναγνώστης να είναι σε θέση να διαλέξει το τέλος που του αρέσει. Οι ασκήσεις του βιβλίου 2 και 4 στη σελίδα 9 θα χρησιμοποιηθούν ως αξιολόγηση (Δείκτες επάρκειας 2.4.2.1, 2.4.2.3 και 2.5.1).

«Μετα-κείμενα» Αλλαγή τέλους/αρχής κειμένου.

1.4. Τι προγραμματίζεται να ακολουθήσει μετά από τη διδασκαλία:

Στα επόμενα μαθήματα θα ολοκληρωθεί το παραμύθι των παιδιών όπως περιγράφεται πιο πάνω. Θα συμπληρωθούν οι ασκήσεις 6,7 και 8 στη σελίδα 10 με ιδιαίτερη έμφαση στα ρήματα σε –άβω. Θα λυθούν επίσης οι ασκήσεις στο τετράδιο εργασιών.

Η ενότητα ολοκληρώνεται με διδασκαλία της συνέχειας του κειμένου «Τα ταξίδια του παππού μου» όπου θα αποκαλυφθεί το τέλος της ιστορίας. Θα δοθεί η ευκαιρία να γίνουν εμπειρωτικές ασκήσεις στις κειμενικές συμβάσεις της αφήγησης και τα γραμματικά φαινόμενα που συνδέονται με την αφήγηση. Τα παιδιά θα διδαχθούν το επίθετο ο πολύς, η πολλή, το πολύ και θα φτιάξουν την οικογένεια της λέξης ταξίδι. Οι λέξεις αυτές θα χρησιμοποιηθούν για να δημιουργήσουν κείμενα σχετικά με πραγματικά ταξίδια.

2. Διδακτικό Υλικό (π.χ., κείμενα, ασκήσεις από σχολικά εγχειρίδια και συμπληρωματικό ή και άλλο εναλλακτικό υλικό):

Κείμενα από το βιβλίο «Τα απίθανα μολύβια» :

1. Τα ταξίδια του παππού μου
2. Τα ταξίδια του παππού μου (συνέχεια)
3. Μια αληθινή ιστορία
4. Στο νησί του Αιόλου

Συμπληρωματικό κείμενο:

5. Disneyland
Πηγή: Seretis Travel

<http://seretistravel.gr/disneyland-%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%AF%CF%83%CE%B9/>

Τα ταξίδια του παππού μου

Και τι δε μου έλεγε εμένα ο παππούλης μου όταν ήμουνα μικρός. Ώρες ολόκληρες έλεγε, έλεγε, κι εγώ δε χόρταινα να τον ακούω. Για χώρες μακρινές, για μέρη άγνωστα κι αλαργινά*, που δεν τα βάνει ο νους του ανθρώπου. Για της θάλασσας τον αφαλό, που καταπίνει τα καράβια, και για τη χώρα των Σκυλοκέφαλων, κι ακόμα για τη Γοργόνα, την αδελφή του Μεγαλέξαντρου, και γι' άλλα τέτοια φοβερά και τρομερά που κρύβει τούτη η πλάση.

– Αλήθεια, παππού; τον ρωτούσα.

– Αλήθεια, ψυχή μου, απαντούσε εκείνος.

Βασιλοπούλες όμορφες περίμεναν μέσα σε πλουμιστά παλάτια το ραφτόπουλό τους, κι εγώ δεν έβλεπα την ώρα να μεγαλώσω λίγο και να φύγω απ' το χωριό, να βγω στον κόσμο, να πάω στην Πόλη* και στην Αγια-Σοφιά. Δεν άργησε να 'ρθει αυτή η ώρα. Η μάνα μου ετοίμασε το μπογαλάκι* μου και μ' έστειλε στην Πόλη, σ' ένα ράφτη σπουδαίο και τρανό.

– Να πας να μάθεις την τέχνη, να γίνεις ραφτόπουλο, να βγάζεις το ψωμί σου. Ετσι μου είπε.

Πήγα, λοιπόν, κι εγώ στην Πόλη κι είδα την Αγια-Σοφιά, κι είδα το Βόσπορο, και θαμπώθηκα απ' την ομορφιά. Όμως, η δουλειά στο ραφτάδικο ήτανε σκληρή και το αφεντικό δε χωράτεψε*.

Είχε και μια πήχη*, κι άμα τεμπέλιαζε κανένα από τα ραφτόπουλα, μ' αυτή μας βάραγε για να στρωθούμε στη δουλειά. Κι όσο για βασιλοπούλες, που έλεγε ο παππούς, αυτές δεν τις είδα πουθενά!

– Αχ, παππούλη, έλεγα μέσα μου, αναστενάζοντας, με τη μέση μου πιασμένη απ' το ράψιμο. Πότε θα 'ρθει κι εμένα η βασιλοπούλα μου, να φύγουμε απ' το ραφτάδικο, να πάμε να χτίσουμε το παλάτι μας και στο τέλος να ζούνε αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα!

(συνεχίζεται) Γεώργιος Βιζυηνός

- * **αλαργινά:** απομακρυσμένα
- * **Πόλη:** Κωνσταντινούπολη
- * **μπογαλάκι:** δέμα με ρούχα και πράγματα, τυλιγμένα με ένα κομμάτι ύφασμα
- * **χωράτεψε:** αστειεύταν
- * **πήχη:** λεπτή ξύλινη σανίδα που χρησιμοποιείται σαν μέτρο

Τα ταξίδια του παππού μου (συνέχεια)

Μια μέρα ήρθε ο Θύμιος, ο υπηρέτης του παππού, και με γύρευε. Ο παππούς ήτανε, λέει, άρρωστος βαριά και ζητούσε να με δει. [...]

– Ήρθες, ψυχή μου; φώναξε ο παππούς μόλις με είδε.

Ο παππούλης μου ήταν καλά! Η χαρά μου δε λεγόταν! Αγκαλιαστήκαμε και φιληθήκαμε ώρα πολλή, κι εγώ άρχισα να του λέω για την Πόλη και για τα καλά της, για τα καράβια που έπλεαν στο Βόσπορο, για την Προποντίδα και την Αγια-Σοφιά.

Εκείνος όμως με έκοψε και μου είπε:

– Άσ' τα αυτά! Πέρασες απ' τη χώρα που ψήνει ο ήλιος το ψωμί; Και είδες τους Σκυλοκέφαλους;

– Όχι, παππού, δεν τους είδα. [...]

– Πέρασες, τότε, απ' της θάλασσας τον αφαλό, εκεί που το νερό γυρίζει γύρω-γύρω και καταπίνει τα καράβια;

– Όχι παππού, δεν πέρασα.

– Ωχ, ψυχή μου! Δεν είδες τίποτε λοιπόν! [...]

– Να δεις, παππού, τι μεγάλη που είναι η Πόλη! Και τι πολλοί άνθρωποι που είναι εκεί και...

– Άσ' τα αυτά! με διέκοψε ο παππούς. Είδες τον τόπο που είναι οι άνθρωποι οι μαρμαρωμένοι;

– Όχι, παππού! Δεν τον είδα!

– Αχ, ψυχή μου! Τίποτα δεν είδες στη ζωή σου, τίποτα!

Εγώ τον άκουγα και στεναχωριόμουν που δεν ήθελε να με ακούσει κι όλο έλεγε και μου ξανάλεγε: «Άσ' τα αυτά, άσ' τα αυτά!». Όμως καμάρωνα κιόλας, που είχα έναν παππού τόσο ταξιδεμένο.

– Πολλά ταξίδια θα έκανες στη ζωή σου, παππού! του είπα.

– Ποιος, εγώ; είπε ξαφνιασμένος ο παππούς, που δεν περίμενε την ερώτηση. Εγώ όχι, ψυχή μου, συνέχισε μετά, η γιαγιά σου, η Χρουσή, αυτή έκανε τα ταξίδια! [...]

– Και στη χώρα που ψήνει ο ήλιος το ψωμί, πότε πήγες, παππού; τον ρώτησα εγώ, απογοητευμένος.

– Ω! είπε τότε εκείνος. Αυτού, ψυχή μου, δεν επήγα, με τ' αφηγήθηκε η γιαγιά μου, όταν ήμουνα μικρός.

– Και στη Γοργόνα, την αδελφή του Μεγαλέξαντρου, και στη χώρα των Σκυλοκέφαλων, ούτε κι εκεί επήγες;

– Όχι, ψυχή μου! Δεν τους είδα τους Σκυλοκέφαλους. Η γιαγιά μου με τ' αφηγήθηκε, η γιαγιά μου.

– Κι οι βασιλοπούλες, παππού; Αυτές που ερωτεύονται τα ραφτόπουλα κι από τον έρωτά τους αρρωσταίνουν, και τρέχει ο μπαμπάς τους ο βασιλιάς και τα παρακαλεί;

– Αχ, ψυχή μου! κι αυτό η γιαγιά μου με τ' αφηγήθηκε. Μα θαρρώ πως μήτε κείνη το είδε με τα μάτια της!

Γεώργιος Βιζυηνός, *Το μόνο ταξίδι της ζωής του*, διασκευή: Κώστας Πούλος, εκδ. Παπαδόπουλος

Ξεκλειδώνω το κείμενο

1 Γράψε έναν ταιριαστό τίτλο για τη συνέχεια της ιστορίας που μόλις διάβασες.

.....

2 Το ραφτόπουλο έχει ακούσει πολλές ιστορίες από τον παππού του. Βάλε τίτλους σε αυτές τις ιστορίες:

Η χώρα που ψήνει ο ήλιος το ψωμί

.....

.....

.....

.....

.....

Μια αληθινή ιστορία

Επειδή είχα βαρεθεί όλο τα ίδια και τα ίδια, ναύλωσα μια μέρα ένα καλό καράβι και βγήκα στο πέλαγο να γνωρίσω τον κόσμο. Για πλήρωμα πήρα νέους διαλεχτούς, στην ηλικία μου, και καπετάνιο βρήκα τον καλύτερο, αφού, δίχως να κάνω τσιγκουνιές, του έταξα το μισθό που μου ζήτησε.

Ξάφνου, κατά το μεσημεράκι, σηκώθηκε τυφώνας δυνατός, που μας πήρε και μας σήκωσε με όλο το καράβι ψηλά, στον αέρα. Με φουσκωμένα τα πανιά αεροδρομούσαμε εφτά μερόνυχτα, ταξίδι δύσκολο για πλοίο, αλλά ευτυχώς ο καπετάνιος άξιζε το μισθό του και με το παραπάνω. Έτσι, την όγδοη μέρα αράξαμε στο φεγγάρι, που ήταν ένα λαμπερό νησί στον αέρα. Μόλις νύχτωσε, είδαμε αμέτρητα άλλα νησάκια σκορπισμένα εδώ κι εκεί. Ένα από αυτά είχε πάνω του δάση και πολιτείες και θάλασσες απέραντες. Κάποιος είπε ότι ήταν η γη που κατοικούσαμε, πράγμα που μας έκανε μεγάλη εντύπωση. Αντί όμως να φοβηθούμε, αποφασίσαμε να προχωρήσουμε πιο πέρα.

Δεν προφτάσαμε ωστόσο να πάμε μακριά, γιατί μας σταμάτησαν οι Ιππόγυποι και μας οδήγησαν στο βασιλιά τους τον Ενδυμίωνα. Οι Ιππόγυποι ήταν τεράστιοι γύπες που τους οδηγούσαν άντρες. Δουλειά τους ήταν να προστατεύουν το φεγγάρι από ανεπιθύμητους επισκέπτες.

- Μήπως είστε Έλληνες; μας ρώτησε ο Ενδυμίωνας μόλις μας είδε.
 - Ναι.
 - Και πώς καταφέρατε να περάσετε όλο τον αέρα και να φτάσετε ίσαμε δω; Εμείς του τα είπαμε όλα χαρτί και καλαμάρι και τότε εκείνος μας διηγήθηκε τα δικά του.
 - Κατοικούσα κι εγώ σαν άνθρωπος στη γη, ώσπου μια μέρα με πήρε ένας αέρας και με σήκωσε και μ' έφερε εδώ πέρα. Μην έχοντας σε τούτο το μέρος τι άλλο να κάνω, αποφάσισα να γίνω βασιλιάς.
- Ώρες πολλές καθίσαμε παρέα με τον Ενδυμίωνα και τα λέγαμε, για τη ζωή στο φεγγάρι και για όλα τα παράξενα κι αλλόκοτα πλάσματα που ζούσαν σε κείνο το μέρος. Εκείνος, χαρούμενος που βρήκε ελληνική παρέα στο φεγγάρι, μας μιλούσε με ευχαρίστηση για πράγματα που, αν δεν τα δει κανείς με τα ίδια του τα μάτια, δύσκολα τα πιστεύει.

Λουκιανός, *Ταξίδι στο φεγγάρι*, απόδοση: Κώστας Πούλος, εκδ. Παπαδόπουλος

Ξεκλειδώνω το κείμενο

- 1** Γιατί νομίζεις ότι ο συγγραφέας έδωσε αυτό τον τίτλο;
- 2** Αρίθμησε τις παραγράφους του κειμένου. Συμπλήρωσε τα κύρια νοήματα και τους τίτλους των παραγράφων, όπου λείπουν.

	Κύριο νόημα	Τίτλος
1η παράγραφος	Κάποιος ναύλωσε ένα καράβι με διαλεχτό πλήρωμα και ξεκίνησε για να γνωρίσει τον κόσμο.
2η παράγραφος	Το ταξίδι προς το φεγγάρι
3η παράγραφος	Στο φεγγάρι συνάντησαν έναν παράξενο στρατό, τους Ιππόγυπους, και το βασιλιά τους τον Ενδυμίωνα.
4η παράγραφος

Στο νησί του Αιόλου

Την επόμενη μέρα κινήσαμε και πάλι για το πολύπαθο ταξίδι μας. Αυτή τη φορά στο δρόμο μας συναντήσαμε το νησί του Αιόλου. Σ' αυτόν είχαν αναθέσει οι θεοί να φυλά τους ανέμους. Ο Αίολος μας φιλοξένησε κοντά του έναν ολόκληρο μήνα, μ' όλες τις τιμές. Όλο αυτό τον καιρό το παλάτι του αντηχούσε από τραγούδια, γέλια και χορούς. Και εγώ για ατέλειωτες ώρες τις νύχτες τού ιστορούσα τις περιπέτειες που είχαμε περάσει στον πόλεμο της Τροίας και μετά.

Όταν έφτασε πια ο καιρός για να φύγουμε, αφού μας ετοίμασε με στοργή όλες τις λεπτομέρειες του ταξιδιού, στο τέλος μού έδωσε ένα ασκί δεμένο πολύ σφιχτά και μου είπε: «Πρόσεξε καλά, Οδυσσέα! Κανείς, μα κανείς, δεν πρέπει να λύσει αυτό το ασκί, γιατί εδώ μέσα έχω φυλακίσει την οργή όλων των δυνατών ανέμων. Το ασκί, λοιπόν, θα το φυλάς σαν τα μάτια σου. Σαν τα μάτια σου και ακόμα καλύτερα...», και μ' αυτές τις κουβέντες μάς αποχαιρέτησε...

Αυτή τη φορά παρέα με το Ζέφυρο κάναμε ένα ευτυχισμένο ταξίδι. Εννιά μέρες αρμενίζαμε σε μια καταγάλανη θάλασσα, που τα κύματά της παιχνιδίζαν και χρύσιζαν κάτω από ένα γελαστό ήλιο. Τη δέκατη με χτυποκάρδι ανακάλυψα πως άρχισαν να φαίνονται σκοτεινοί όγκοι απ' τα βουνά της Ιθάκης και ανέβαιναν ψηλά καπνοί από τα τζάκια των σπιτιών της πατρίδας μου. Σ' αυτή τη χαρά που δεν περιγράφεται με λόγια χαλάρωσα τόσο απ' την κούραση και την αγωνία του ταξιδιού, ώστε ούτε κατάλαβα πότε αποκοιμήθηκα. Αμέσως οι σύντροφοί μου, που όλες αυτές τις μέρες τους κατάρρωγε η περιέργεια για το τι περιείχε το ασκί, νομίζοντας πως είχε χρυσάφι που θα το 'παιρνα μόνο εγώ, το έλυσαν γρήγορα γρήγορα και έσκυψαν πάνω του.

Τότε ουρλιάζοντας ανατριχιαστικά ξεχύθηκαν αμέσως όλα τα στοιχεία της φύσης και τους χτύπησαν καταπρόσωπο. Εγώ ξύπνησα αλαφιασμένος* από τους κεραυνούς, που έπεφταν στο μεταξύ κοπαδιαστά με τρομαχτικό κρότο, και το σάλο που ξεσήκωναν τα κύματα καθώς χτύπαγαν με λύσσα το πλοίο μας. Για δευτερόλεπτα νόμιζα πως έχανα τα λογικά μου στο μέγεθος της αποκοτιάς* τους. Όμως, θέλοντας και μη, βάλθηκα στο τέλος να παλεύω μ' όλη αυτή την αντάρα*, που είχε ξεσπάσει εξαιτίας τους.

Κάποτε βρεγμένοι ως το κόκαλο και τσακισμένοι από κούραση βγήκαμε και πάλι στο νησί του Αιόλου. Αλλά αυτή τη φορά μας έδωξε οργισμένος. Μπήκαμε στα καράβια με τσακισμένο ηθικό και αρμενίσαμε χαμένοι απ' τον προσανατολισμό μας δέκα μέρες και δέκα νύχτες.

Ομήρου *Οδύσσεια*, διασκευή Στέλλας Βογιατζόγλου, εκδ. Χαρταετός, Α.Σ.Ε.

Ξεκλειδώνω το κείμενο

1 Θυμήσου την ιστορία που διάβασες και σημείωσε (Σ) μπροστά από τις σωστές προτάσεις και (Λ) μπροστά από τις λανθασμένες.

- Ο Αίολος φιλοξένησε τον Οδυσσέα για ένα μήνα.
- Ο Αίολος έκλεισε σε ένα ασκί τον άνεμο Ζέφυρο.
- Ο Οδυσσέας και οι σύντροφοί του έφτασαν κοντά στην Ιθάκη.
- Η κακοκαιρία βούλιαξε το πλοίο του Οδυσσέα.
- Ο Αίολος οργίστηκε με τον Οδυσσέα.

2 Πώς νομίζεις ότι ένιωσε ο Οδυσσέας όταν πλησίαζε στην πατρίδα του;

3 Πώς αντέδρασε ο Αίολος όταν επέστρεψε στο νησί του ο Οδυσσέας; Γιατί;

4 Περιέγραψε την κατάσταση του καιρού και της θάλασσας πριν ανοιχτεί το ασκί του Αιόλου και αφότου ανοίχτηκε.

Πριν

Μετά

.....
.....
.....
.....

- * **αλαφιασμένος**: τρομαγμένος
- * **αποκοτιά**: απερισκεψία
- * **αντάρα**: θύελλα

Disneyland (απόσπασμα)

Ένας κορυφαίος προορισμός ταξιδιού στην Ευρώπη.

- 2 φανταστικά πάρκα – την Disneyland® Park και το WaltDisneyStudios® Park
- Πάνω από 50 παγκοσμίου φήμης ατραξιόν, θεάματα και παρελάσεις
- 50 εστιατόρια για κάθε γούστο και βαλάντιο
- 7 Disney® Hotels και 7 επιλεγμένα ξενοδοχεία εκτός του πάρκου
- Το Disney® Village για διασκέδαση και αγορές
- Ειδικά γεγονότα καθόλη την διάρκεια της χρονιάς καθώς και τα Χριστούγεννα και το Halloween
- Μπορείτε να επισκέπτεστε το πάρκο όσο συχνά θέλετε

Επιλέξτε κάποια από τις εκδρομές μας με επίσκεψη στην Disneyland ή ένα από τα πακέτα διακοπών με διαμονή στο μαγευτικό πάρκο.

Πηγή: Seretis Travel

<http://seretistravel.gr/disneyland-%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%AF%CF%83%CE%B9/>

3η ημέρα: Παρίσι – Disneyland

Πρόγευμα και αναχώρηση για το μαγικό κόσμο της Ντίσνευλαντ.

Το πανέμορφο πάρκο άνοιξε τις πόρτες του τον Απρίλιο του 1992 και βρίσκεται σε απόσταση 32 χιλιομ. από το Παρίσι. Από τον Μάρτιο του 2002 εγκαινιάστηκε και το νέο πάρκο με τα περίφημα στούντιο της Μέτρο Γκόλντεν. Τακτοποίηση στα δωμάτια του ξενοδοχείου και ημέρα ελεύθερη μέσα στα πάρκα για να ζήσετε στην εποχή του Φαρ Ουέστ με τα ποταμόπλοια και τα φαράγγια, επισκεφθείτε το νησί των πειρατών με τους κρυμμένους θησαυρούς και τα μυθικά παζάρια.

Γευματίστε εξ'ιδίων σε ένα από τα 29 ρεστοράν και επισκεφθείτε τον μαγικό κόσμο της Κοιμωμένης, του Πινόκιο και του Πήτερ Παν, της Χιονάτης και των επτά Νάνων. Ταξιδέψτε στο Visionarium με τον Ιούλιο Βερν και ριψοκινδυνέψτε ένα ταξίδι μεταξύ μετεωριτών και διαστημοπλοίων στο StarTour. Επισκεφθείτε τα στούντιο της Μέτρο Γκόλντεν και σε ρόλους κομπάρσων ζήστε την μοναδική εμπειρία του γυρίσματος μιας ταινίας.

Για το βράδυ παρακολουθείστε προαιρετικά με δείπνο το πανέμορφο ΜπούφαλοΜπίλ σόου.

Πηγή: Seretis Travel

<http://seretistravel.gr/%cf%80%ce%b1%cf%81%ce%af%cf%83%ce%b9-%ce%bc%ce%b5-%ce%b4%ce%b9%ce%b1%ce%bc%ce%bf%ce%bd%ce%ae-disneyland-25%ce%b7-%ce%bc%ce%b1%cf%81%cf%84%ce%af%ce%bf%cf%85/>